

Restaurační zahrádky v památkově chráněném území hlavního města Prahy

PŘÍRUČKA PAMÁTKOVÉ PÉČE

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Odbor památkové péče

2023

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor památkové péče
Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1
tel.: 236 002 334
e-mail: opp@praha.eu
www.praha.eu
6. aktualizované vydání

ISBN 978-80-7647-099-6

Restaurační zahrádky v památkově chráněném území hlavního města Prahy

Restaurační zahrádky jsou významnou součástí uličního interiéru města. Způsob jejich provedení spolu s reklamními prvky provozovny do značné míry spoluurčuje kvalitu prostředí, na které jsou z hlediska památkové péče – zejména na území Pražské památkové rezervace (k.ú. Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Josefov, Nové Město, Vyšehrad) – kladeny značné nároky. Estetická kvalita restauračních zahrádek jako součástí uličního interiéru proto musí být na vysoké úrovni.

V průběhu historického vývoje pražského veřejného interiéru u nás nevznikl typologicky a esteticky jednotný model restauračních zahrádek. V současné době pak z ekonomických důvodů stále vzrůstá tlak na přizpůsobení zahrádek celoročnímu provozu. Důsledkem jsou takové požadavky provozovatelů na provedení zahrádek, které jsou těžko slučitelné s požadavky památkové péče, protože popírají snahu zachovat u zahrádek v historickém jádru města jejich přirozený a tradiční sezonní charakter.

V zájmu kultivace veřejného prostoru v památkově chráněném území, zvýšení povědomí širší veřejnosti a podnikatelů o této problematice a také pro větší transparentnost procesu posuzování nových zahrádek byl vypracován metodický pokyn Odboru památkové péče Magistrátu hlavního města Prahy.

Zřízení restaurační zahrádky v památkově chráněném území je podmíněno souhlasným stanoviskem Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen MHMP OPP). Ke všem novým požadavkům či úpravám musí být vydáno nové závazné stanovisko MHMP OPP.

MHMP OPP posuzuje individuálně každý návrh restaurační zahrádky v souvislosti s hodnotami okolního historického prostředí a prostorovými možnostmi konkrétní lokality podle následujících kritérií:

Ztvárnění: Rozměrově předimenzované zahrádky s kompaktním zastřešením a ohrazením, umístěné na vysokých podestách, omezují běžný provoz na komunikacích a brání pohledovému uplatnění parterů historických objektů. Tím snižují kvalitu veřejného prostoru, který má však v urbanismu důležitou roli a v památkově chráněném území je také předmětem ochrany památkové péče. Takto řešené restaurační zahrádky nerespektují sezonní charakter a vytvářejí nové specifické stavby na plochách, které jsou primárně veřejnými komunikacemi.

Nepřípustné je řešení restauračních zahrádek v podobě samostatné trvalé stavby, v krajních případech vybavené i vlastními přípojkami.

Umístění: Nepřípustné je použití podesty s výjimkou zahrádek umístěných na komunikaci s výraznějším podélným sklonem (více než 5 %, tj. převýšení 5 cm na 1 m) nebo v případě umístění zahrádky na ploše s rozdílnou výškou úrovní. Kde musí být tato podesta provedena jako jednoduchá konstrukce, jejíž výška není větší, než je nezbytně nutné pro vyrovnání nerovnosti terénu, tzn. začíná v úrovni cca 0 a směrem po svahu vyrovnává pouze terénní rozdíly.

Ohrazení: Nepřípustná je forma ohrazení kompaktní zábranou (např. desky, textil, sklo, aj.) nebo souvislou řadou velkoobjemových nádob na zeleň. Uzavírání zahrádky pevnou zábranou představuje nejen mechanickou, ale i optickou bariéru, která omezuje volný průhled uličním interiérem a tím i možnost vnímání přilehlé historické zástavby. Vysoké zástěny s plnou plochou evokují dojem samostatné stavby. Nepřípustné je umístování reklamních prvků na ohrazení restauračních zahrádek.

Zastínění: Nepřípustné jsou masivní velkoformátové markýzy (markýzy s tzv. středovým tunelem, elektromotorem poháněnými výklopnými rameny), dále sestavy markýz a markýzy umístěné v krycích boxech na fasádě. Nepřípustné jsou taktéž velkoplošné slunečníky přesahující šířku úzkých historických komunikací nebo sestavy navzájem spojených slunečníků. U mobilních markýz a slunečníků je nepřípustné vícebarevné provedení textilního potahu a použití výrazných reklamních prvků. V úzkém uličním pásu sevřeném bloky domů není umístění mobilních markýz žádoucí, stejně jako použití jakýchkoliv stínících zařízení v podloubí.

Vybavení: Nepřípustný je typový plastový nábytek a doplňkový mobiliář zahrádky (výčepní a chladicí pulty, grily, pokladny, osvětlení, televizní obrazovky, koberce apod.). Také typové pивní sety a piknikové stoly (stolová deska konstrukčně spojená se sedací částí). Lavice v prostoru nesmí přesáhnout délku 120 cm. Nevhodné jsou i prvky kotvené do fasády (stolové desky, barové pulty, pивní police a lavice).

Zásady vhodného provedení restauračních zahrádek:

Umístění a ztvárnění restauračních zahrádek musí respektovat a vhodně doplňovat celkové architektonické řešení souvisejícího veřejného prostranství z hlediska prostorového, architektonického a funkčního konceptu.

Ohrazení: Ohrazení zahrádky lze provést pouze jako jednoduché subtilní mobilní zábradlí, které nebude kotveno do chodníku a do fasády objektu. Konstrukce by měla být tvořena svislými sloupky o maximálním profilu 70 x 70 mm vysokými 1100 mm osazenými do ocelových roznášecích patek a vodorovnými příčlemi o profilu 50 x 50 mm umístěnými ve výšce 1100 mm (madlo) a 100 mm (ztužující příčle) nad úrovní chodníku.

Pouze u zahrádek provozovaných i v chladnějším období od října do dubna je v těchto měsících možné použít mobilní ohrazení z čirého materiálu do maximální výšky 140 cm.

Pro ohrazení tvořené nádobami na zeleň je vhodné použít menší nádoby do výšky 50 cm s minimálními rozestupy cca 100 cm, případně malé truhlíky se subtilní vynášecí konstrukcí, kombinující ohrazení a zeleň v jednom prvku.

Zastínění: Vhodným způsobem zastínění zahrádky jsou jednotlivé slunečníky v jednobarevném provedení, bez ostře kontrastních nebo fluorescenčních odstínů.

Mobilní markýzy lze použít pouze na otevřených volných prostranstvích (náměstí, široké bulváry) za předpokladu, že budou provedeny jako jednoduchá konstrukce s textilií v jednobarevném provedení, bez ostře kontrastních nebo fluorescenčních odstínů. Na plochách markýz a slunečníků lze připustit pouze na volánu, a to v případě, že reklamní logo bude jen o stupeň tmavší či světlejší než odstín potahu. V případě slunečníků bez volánu musí být loga při dolním okraji potahu a nesmí přesáhnout cca 1/3 velikosti hrany slunečníků.

Markýzy na fasádě v parteru objektu je možné použít za předpokladu, že bude typologicky odpovídat charakteru nemovitosti a vyhoví také prostorovým možnostem dotčené lokality. Vhodné jsou markýzy, které jsou integrální součástí výkladců, zejména předsazených (v roletové schránce v čele výkladce), nebo markýzy provedené jako rolety bez krycího boxu umístěné jednotlivě na šířku výkladců. Jiné typy markýz v parteru lze umístit jen zcela výjimečně, podle typu objektu a charakteru lokality, v níž je situován.

Vybavení: Nábytek restaurační zahrádky by měl být proveden z tradičních přírodních materiálů (dřevo, kov, ratan), v případě produktů s výjimečnou designovou a řemeslnou kvalitou není vyloučeno ani použití soudobých materiálů.

Do městského prostředí je vhodný zejména lehký, jednoduše přenosný kavárenský nábytek. Vhodné je umístění soliterních laviček a lavic při fasádě objektu v maximální šířce výkladce.

Povinné přílohy k žádosti o vydání závazného stanoviska MHMP OPP pro umístění restaurační zahrádky:

- **umístění:** zákres plochy zahrádky do katastrální mapy s uvedením velikosti záboru v metrech čtverečních, v případě žádosti o umístění podesty kótovaný výkres detailu jejího technického řešení (materiál, výška),
- **ohrazení:** kótovaná výkresová dokumentace – celek, detail jednotlivého prvku, materiálové řešení, případně barva nátěru,
- **zastínění:** okótovaná výkresová dokumentace navrženého způsobu zastínění, způsob kotvení stínících prvků, barevné provedení a rozvržení případných reklamních log,
- **vybavení:** specifikace navrženého nábytku, materiálové řešení a povrchová úprava,
- **vizualizace restaurační zahrádky v kontextu uličního interiéru.**

PŘÍKLADY VHODNÉHO VYBAVENÍ RESTAURAČNÍCH ZAHRÁDEK

PŘÍKLADY VHODNÉHO VYBAVENÍ RESTAURAČNÍCH ZAHRÁDEK

PŘÍKLADY VHODNÉHO VYBAVENÍ RESTAURAČNÍCH ZAHRÁDEK

SOUVISEJÍCÍ PŘÁVNÍ PŘEDPISY

1. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči,
nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,
nařízení vlády č. 127/1995 Sb., o prohlášení území ucelených částí vybraných měst a obcí s dochovanými soubory lidové architektury za památkové rezervace (Ruzyně, Stodůlky),
vyhláška hl. m. Prahy č. 15/1991 Sb. HMP, o prohlášení části území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany (Osada Budánka; Vilová kolonie Ořechovka; Osada Rybáře; Staré Ďáblice; Královice),
vyhláška hl. m. Prahy č. 10/1993 Sb. HMP, o prohlášení částí území hlavního města Prahy za památkové zóny a o určení podmínek jejich ochrany (Vinohrady, Žižkov, Vršovice; Nusle; Karlín; Dejvice, Bubeneč, horní Holešovice; Smíchov; Staré Bohnice; Stará Hostivař; Barrandov; Baba),
vyhláška č. 108/2003 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných městech a obcích za památkové zóny a určování podmínek pro jejich ochranu (Staré Střešovice; Tejnka),
vyhláška č. 413/2004 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných obcích a jejich částech za památkové zóny a určení podmínek pro jejich ochranu (Střešovičky),
opatření obecné povahy č. 5/2014, o prohlášení území s historickým prostředím městské části Praha – Zbraslav za památkovou zónu,
rozhodnutí bývalého odboru kultury NVP č.j. Kul/5-932/81 ze dne 19. 5. 1981 o určení ochranného pásma Pražské památkové rezervace v hl. m. Praze a jeho doplněk ze dne 9. 7. 1981, kterými se určuje toto ochranné pásmo a podmínky pro činnost v něm.
2. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů,
nařízení č. 10/2016 Sb. HMP, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hl. m. Praze (pražské stavební předpisy), ve znění pozdějších předpisů.